
Vergaderjaar 2014–2015

21 501-07

Raad voor Economische en Financiële Zaken

Nr. 1172

BRIEF VAN DE MINISTER VAN FINANCIËN

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 22 september 2014

Hierbij zend ik u het verslag van de Eurogroep en informele Ecofinraad van 12 en 13 september 2014 te Milaan. Hierin is ook het verslag van de ASEM opgenomen die op 12 september plaatsvond.

De Minister van Financiën,
J.R.V.A. Dijsselbloem

Verslag van de Eurogroep en informele Ecofinraad van 12 en 13 september 2014 te Milaan

ASEM

In de marge van de informele Ecofinraad was er tevens de gelegenheid voor de ministers van Financiën om in een ASEM-verband van gedachten te wisselen. Dit vindt tweejaarlijks plaats voorafgaand aan de top voor regeringsleiders. De ASEM is een intergouvernementeel samenwerkingsverband tussen landen uit Europa en Azië. Tijdens deze ASEM-vergadering is er gesproken over economische en financiële ontwikkelingen, de samenwerking tussen Europa en Azië om groei en productiviteit te bevorderen, en de toekomst van investeringen en handel in Europa en Azië. Tijdens de ASEM is er een communiqué opgesteld, dat is bijgevoegd bij dit verslag¹.

Eurogroep

1. Economische situatie

De Eurogroep heeft gesproken over de economische situatie in de eurozone. Hierbij kwamen onder andere (private en publieke) investeringen en de rol van structurele hervormingen aan bod als mogelijkheden om de economische groei te bevorderen. Hier is later ook in Ecofin-verband verder over gesproken. Ook is gesproken over de rol die de flexibiliteit in het stabiliteits- en groeipact kan spelen, waarbij werd benadrukt dat dit binnen de vastgestelde regels moet gebeuren.

2. Cyprus

De Eurogroep heeft de voortgangsrapportage over Cyprus besproken. Cyprus had op het moment van de bespreking niet aan de laatste *prior action* voldaan. Het betreft hier de aanneming van een nieuw juridisch raamwerk voor de regulering en afhandeling van executeire verkoop van vastgoed. De Eurogroep heeft geconcludeerd dat de Trojka en de Cypriotische regering verder moeten werken aan het behalen van de *prior action*.

3. Griekenland

De Eurogroep heeft slechts kort gesproken over de voortgangsmissie in Griekenland, omdat deze nog niet is afgerond. In een volgende Eurogroep zal de voortgangsmissie opnieuw besproken worden.

4. Ierland

De Eurogroep heeft politieke overeenstemming bereikt over het voornemen van Ierland om een deel van zijn leningen aan het IMF vervroegd terug te betalen. Ierland heeft eind 2013 het leningprogramma van het IMF en de EU succesvol verlaten. Momenteel valt Ierland onder post-programma monitoring van het IMF en de Europese Commissie. De Ierse regering heeft aan de lidstaten van de EU een voorstel gedaan om een vervroegde terugbetaling aan het IMF te doen.

De lidstaten van de EU zullen toestemming moeten geven voor vervroegde terugbetaling aan het IMF, omdat volgens de leningdocumentatie van het EFSF, het EFSM en de bilateraal verstrekte leningen van het VK, Denemarken en Zweden bij vervroegde aflossing aan een van de

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

crediteuren dit aan alle crediteuren moet geschieden. Aangezien alleen vervroegde afbetaling aan het IMF wordt beoogd dienen de lidstaten van de EU een «waiver» af te geven, zodat afgeweken kan worden van deze voorwaarde in de leningenovereenkomsten. De Eurogroep heeft op politiek niveau een akkoord bereikt betreffende de EFSF-leningen; enkele lidstaten dienen nog via eigen (parlementaire) procedures met deze beslissing akkoord te gaan. Ook de informele Ecofinraad is op politiek niveau akkoord gegaan met de vervroegde aflossing.

5. Bankenunie

Tijdens de Eurogroep is gesproken over de stand van zaken omtrent de Asset Quality Review (AQR) en de stresstesten die in het kader van de Comprehensive Assessment plaatsvinden. De AQR is inmiddels afgerond en wordt geïncorporeerd met de stresstesten. De stresstesten zitten nu in de laatste fase.

6. Belastingdruk op arbeid

De Eurogroep heeft het belang van structurele hervormingen benadrukt. Het doel om de belastingdruk op arbeid te verminderen is het eerste onderwerp waar de Eurogroep in deze context over spreekt, niet in de laatste plaats omdat 11 lidstaten een landenspecifieke aanbeveling op dit terrein hebben gekregen. Verlaging van de lasten op arbeid geeft een impuls aan de bestedingen en de werkgelegenheid. In de verklaring van de Eurogroep die is bijgevoegd² bij dit verslag, worden vier gezamenlijke principes genoemd die leidend zijn bij het verlagen van de lasten op arbeid. Ten eerste dienen de hervormingen gericht te worden op die specifieke aspecten waar ze het meeste effect hebben. Ten tweede dienen de hervormingen financieel voldoende gecompenseerd te worden, zodat de doelen uit het stabiliteits- en groeiact gerespecteerd worden. Ten derde dienen hervormingen op het gebied van de lasten op arbeid in samenspraak te worden geformuleerd met andere hervormingen op de arbeidsmarkt, om zodoende een maximaal resultaat te bereiken. Tot slot is het van belang dat er voldoende maatschappelijk en politieke steun is voor deze hervormingen. Wanneer in het najaar de ontwerpbegrotingen van de lidstaten worden besproken zal de belastingdruk op arbeid een van de terreinen zijn waar de Eurogroep met extra aandacht naar zal kijken en lidstaten op zal beoordelen. In het voorjaar van 2015 zullen de plannen uit de ontwerpbegrotingen terugkomen bij de bespreking van de opvolging die is gegeven aan de aanbevelingen voor het eurogebied. Daarnaast is gesproken over de mogelijke ontwikkeling van *benchmarks* om de voortgang met de verlaging van de belastingdruk op arbeid beter te kunnen monitoren.

Informele Ecofinraad

1. Ierland

Zoals hierboven beschreven dient bij vervroegde terugbetaling van Ierland aan het IMF toestemming gegeven te worden door de betreffende crediteuren. Tijdens de informele Ecofinraad zijn de lidstaten van de EU hiermee op politiek niveau akkoord gegaan. Ook hier geldt dat sommige lidstaten nog volgens eigen (parlementaire) procedures met deze beslissing akkoord dienen te gaan.

² Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

2. Investerings en structurele hervormingen

De informele Ecofinraad heeft gesproken over de voorwaarden en manieren om groei te bevorderen. Structurele hervormingen vormen hier een voorwaarde. Er is ook van gedachten gewisseld over de wijze waarop publieke en private investeringen gestimuleerd kunnen worden, waarbij verschillende opties besproken zijn. Een voorwaarde hiervoor is een goed investeringsklimaat, omdat zonder goed investeringsklimaat extra kredieten ook niet tot investeringen zullen leiden. Hierbij werd het belang benadrukt van financiering door middel van private banken, maar ook van de samenwerking tussen nationale stimuleringsbanken en de Europese Investeringsbank. Aan de Europese Investeringsbank en de Europese Commissie is gevraagd met concrete maatregelen te komen om investeringen te stimuleren.

3. Langetermijnfinancieringsagenda

In de informele Ecofinraad is gesproken over manieren om de capaciteit van financiële instellingen en markten te vergroten om langetermijnfinanciering aan de reële economie te verschaffen. Er is onder meer gesproken over het beter benutten van overheidsmiddelen, met name door het faciliteren van de werkzaamheden van nationale stimuleringsbanken en de Europese Investeringsbank. Ook kwam het ontwikkelen van Europese kapitaalmarkten als aanjager van betere kredietvoorziening aan bod, alsmede financieringsinitiatieven buiten de traditionele financiering door banken en het verbeteren van de securitisatiemarkt. Het midden- en kleinbedrijf en zijn financieringsuitdagingen hadden in deze discussie de bijzondere aandacht van de informele Ecofinraad.

4. Economische situatie

De informele Ecofinraad heeft naar aanleiding van presentaties van de Europese Commissie en de Europese Centrale Bank gesproken over de economische situatie, groeivoorzichten, en de financiële stabiliteit in de Europese Unie. Benadrukt werd dat structurele hervormingen de juiste manier zijn om economische groei te bewerkstelligen. In dit kader wees de Commissie op het succes van enkele lidstaten, waarbij de Commissie ook Nederland noemde. Ook door het stimuleren van investeringen en het aanpakken van werkloosheid kan groei (potentieel) op zowel de korte als lange termijn bevorderd worden.

5. Voorbereiding G20 en jaarlijkse bijeenkomst van het IMF en de Wereldbank

De Europese Commissie en het EU-voorzitterschap nemen deel aan de G20-vergadering van ministers van Financiën en gouverneurs van de centrale banken van 18 t/m 21 september in Cairns (Australië). De informele Ecofinraad heeft zonder discussie de kernboodschappen van de EU ten behoeve van deze deelname vastgelegd in EU-*Terms of Reference*.

6. Internationale samenwerking aangaande financiële diensten

De Europese Commissie heeft bij monde van Eurocommissaris Barnier een update gegeven van de internationale samenwerking aangaande financiële diensten en heeft aangegeven hoe er de afgelopen vijf jaar is gewerkt om met de G20-partners een gelijk speelveld te creëren, in het bijzonder met de Verenigde Staten als belangrijke (handels)partner. Barnier noemde onder andere de equivalentie van derivatentransacties, de grensoverschrijdende aspecten van resolutie, de samenwerking bij accountingstandaarden, en het boetebeleid voor internationale instel-

lingen. De informele Ecofinraad heeft het belang van gelijkwaardige internationale samenwerking benadrukt en hier verder van gedachten over gewisseld.

7. Bankenuie

De informele Ecofinraad heeft gesproken over de stand van zaken omtrent de totstandkoming van de bankenuie, waaronder de voortgang bij de Asset Quality Review (AQR) en de stresstesten die in het kader van de Comprehensive Assessment plaatsvinden. De European Banking Authority heeft aangegeven dat bij veel grote banken herkapitalisatie al heeft plaatsgevonden, waarmee een deel van het doel van de Comprehensive Assessment al bereikt is.

Verder heeft de Europese Commissie een toelichting gegeven over de stand van zaken betreffende het Europese resolutiemechanisme (SRM) en de methode voor berekening van de bijdragen die de banken aan het resolutiefonds moeten betalen. Hierbij werd onder andere het belang van proportionaliteit en risicoprofielen benadrukt. De verwachting is dat de Europese Commissie de *delegated act* en het voorstel voor de *implementing act* dit najaar zal afronden, nadat er eerst nog door de Commissie aan de Ecofinraad is gerapporteerd.

Tot slot heeft de Europese Centrale Bank voorgesteld op welke wijze de leden voor het *Mediation Panel* van de ECB voortaan zullen worden benoemd. Elke lidstaat mag één lid benoemen. Het benoemde lid dient afkomstig te zijn van ofwel Supervisory Board ofwel Governing Council, waarbij beide gremia evenwichtig vertegenwoordigd dienen te zijn in het Mediation Panel. Dit voorstel kon op instemming van de informele Ecofinraad rekenen.

8. Europese werkloosheidsverzekering

Zoals de afgelopen jaren gebruikelijk is geworden, hebben de Minister van Financiën tijdens de lunch van de informele Ecofinraad van gedachten gewisseld met denktank Bruegel over een economisch onderwerp. De bespreking werd gebaseerd op een artikel van Bruegel met de titel *A European Unemployment Insurance (EUI) Scheme*. Het Italiaans voorzitterschap concludeerde dat in de huidige fragiele macro-economische situatie een EUI politiek moeilijk te verwezenlijken zal zijn. Er is daarom overeengekomen andere mogelijkheden te onderzoeken om de werkgelegenheid te versterken.